

8/1989 Foru Araua, ekainaren 30ekoa, Hiri-Lurren Balioaren Gehikuntzaren gaineko Zergari buruzkoa

(BAO Uztailaren 19koa)

1. artikulua

1. Hiri-Lurren Balioaren Gehikuntzaren gaineko Zerga zuzeneko tributua da, lur horiek eduki eta aipatu lurak erabiltzeko, gabaria mugatuz, gozameneko edozein ondasuneskubideren zioz haien jabaria eskualdatzearen ondorioz ageriko jartzen den balio gehikuntza kargatzen duena.

2. Ez dago zerga honen menpean Ondasun Higiezinaren gaineko Zergaren ondoretarako landakotzat hartutako lurren balioaren gehikuntza. Aldiz, Zergapean da Ondasun Higiezinaren gaineko Zergaren ondoretarako hirikotzat hartu behar diren lurren balioaren gehikuntza, katastroan edo erroldan hala ageri zein ez.

3. Ezkontideek ezkontza-sozietateari ondasunak edo eskubideak ekartzen dizkiotenean ez dago Zerga ordaindu beharrik, ez eta hark ordainketa gisa adjudikazioak jasotzen dituenen eta ezkontideek ondasun komunak ordainketa gisa elkarri eskualdatzen dizkiotenean ere.

Halaber, ezkontza deuseztu edo senar-emazteak banandu edo dibortziaz gero, horretaz emandako epaia betearazteko ezkontide batek besteari ondasun higiezinak eskualdatzen badizkio edo ezkontideek euren seme-alabei eskualdatzen badizkie, eragiketa ez dago Zergaren kargapean, dena delakoa ezkontzaren araubide ekonomikoa.

Gauza bera aplikatuko da, aurreko paragrafoetan aipatu balizkoen arabera, Izatezko Bikoteak arautzekoa den maiatzaren 7ko 2/2003 Legean xedatutakoarekin bat etorritik osatutako izatezko bikoteko kideek egiten dituzten ekarpen, adjudikazio eta eskualdaketei.

6. artikulua.

1. Zerga data hauetan sorteziko da:

- **a)** Lurraren jabetza bizien artean edo heriozaren zioz eskualda dadinean, kostubidez edo doan izanik ere, eskualdaketa datan.
- **b)** Jabaria mugatzen duen edozein ondasun-eskubide eratu edo eskualda dadinean, eraketa edo eskualdaketa gerta dadin datan.

2. Ebazpen irmoaz lurraren eskualdaketa edo beronen gaineko gozameneko ondasun-eskubidearen eraketa edo eskualdaketa sorterazi zuen egintza edo kontratuaren balio gabetze, hutsalketa edo deuseztapena gertatu dela epaibidez edo administraziobidez adieraz edo aintzates dadinean, subjektu pasiboak ordaindutako zergaren itzulketa egin diezaioten eskubidea izango du, beti ere egintza edo kontratu horrek irabazpiderik eman ez badiu eta itzulketa, ebazpena irmo hartu zenetik bost urtetako epearen barruan galda dezanean, irabazpiderik dagoelakotzak interesatuek Kode Zibilararen 1.295. artikulua aipatu elkarrekiko itzulketak burutu behar dituztela

bidezkotzen ez denean joko delarik. Egintzak edo kontratuak irabazpiderik sorterazi ez badu ere, hutsaleta edo deuseztapena zergaren subjektu pasiboaren eginbeharrak ez betetzearen zioz adieraziz gero, ez da ezertan ere itzulketarik egon.

3. Kontratua, alde kontratatzaileen elkarren arteko adostasunez, ondorerik gabe gera badadi, ez da ordaindutako zerga itzuliko eta tributuak ordaindu beharreko egintza berriztat hartuko da. Elkarren arteko adostasuntzat adiskidetze-egintzako adostasuna eta demandarekiko amoregite hutsa joko dira.

4. Egintza edo kontratuek baldintzaren bat dutenean, Kode Zibileko aginduen arabera kalifikatuko dira. Baldintza etengarria bada, zerga ez da likidatuko hura bete arte. Baldintza suntsiarazlea bada, bertatik eskatuko da zerga, eta, baldintza betetzen denean, egin beharreko itzulketa egingo da aurreko paragrafoko erregelarren arabera.

Alkar-poderosoaren edo testamentu-ahalordearen bidezko jarauntsietan, ahalordea modu ezeztazinean erabiltzen denean edo bera azkentzeko arrazoietak baten bat gertatzen denean sortuko da zerga.

5. Alkar-poderosoan edo ordenatze-ahalean pertsona jakin baten alde zerga honi loturiko jaraunspenaren ondasunen gozamenezko eskubidea eskuetsiko balitz, ahala erabil ez dezan hitartean gozamen horren likidazio bikoitza egingo da: bata, behin-behinekoa, ondorengotza irekitzean sortzapena izango duena, biziarteko gozamenari buruzko arauen zioz, eta bestea, behinbetikoa, alkar-poderoso edo ordenatze-ahala erabiltzean, aldi baterako gozamenari buruzko arauen arabera, kausatzailearen heriotza gertatu zenetiko aldiaren zioz, eta konturako sarreratzat hartuko da behin-behinekoaren zioz, ordaindutakoa, diferentzia, gozamendariaren aldekoa balitz, beroni itzuliko litzaiokeelarik. Aldi baterako gozamenaren ziozko behin-betiko likidazio hau, alkar-poderoso edo ordenatze-ahalaren ekitaldiaren zioz edo hura azkentzeko gainerako harien zioz jaraunse gertatu direna egitean egiztu behar izango da.